

ВІСНИК

КАНАДСЬКОГО ТОВАРИСТВА ПРИХИЛЬНИКІВ РУХУ
(ОСЕРЕДОК ТОРОНТО)

БЕРЕЗЕНЬ 1993

Лист Голови

Дорогі Прихильники Руху!

Прийшов час, щоб переглянути і оцінити нашу організацію і її працю за минулий рік. Торонтська екіпіва була вибрана Вами з мандатом перевести два державотворчі і державозахисні проекти. Принципи виконання цих проектів були: 1) допомога реалізується в Україні, 2) контролю над проектами зберігає Торонтський осередок, 3) проекти використовують головню людські, а не матеріальні ресурси діаспори, 4) працівники мають регулярно звітувати головам проектів, а вони передають це екіпіві і членству, 5) наші діяльні працівники не є плачені; вони і члени нашої екіпіви не можуть бути заангажовані у бізнесах в Україні.

Працівники Корпусу Миру у Києві працюють над програмами державотворення і впровадження вільного ринку. Канадське посольство у Києві гордиться тим, що наша група вже вісім місяців виконує працю, де Американський Peace Corps із більшими ресурсами ще не розпочав працю.

22-го січня проект Відродження офіційно відкрив культурно-освітний центр і бібліотеку в Луганську. Така діяльність на терені Луганщини особливо потрібна, бо наприклад, провідники невдалого комуністичного перевороту у Верховній Раді цього січня були якраз депутати з Луганська. Канадський уряд вважає, що цей проект є взірцем позитивного впливу українців з Канади на події в Україні. Канадський посол в Україні, Ф. А. Матіс сказав нас-

тупне в час відкриття центру в Луганську: "центр також буде свідченням конкретного та дійсного зв'язку, між Канадою та Україною. Я поздоровляю організаторів цієї найзначнішої культурної ініціативи. Я не можу не бути задоволим будь якою акцією, котра підносить образ Канади. І безумовно, ця подія таке робить."

Проекти здійснилися, але не без проблем і перешкод. Не легко було нашим добровольцям діяти в атмосфері певного політичного тиску і економічного хаосу в Україні яку бувші номенклатурники і їх нові спільники, деякі із заходу, нераз використовували для власного збагачення. Наших добровольців підтримувало на дусі переконання, що їхня праця в свій скромний спосіб, допоможе Україні втриматися незалежною і демократичною.

Нещодавна еuforia із здобуття незалежності, і факт, що комуністи голосували за незалежність, разом із анти-Рухівською дезінформацією, витворила серед частини нашої громади незрозуміння і нетерпимість до ролі Руху як конструктивної опозиції урядові Фокіна і Верховній Раді. Нині досвід із подій минулого року доказує правильність цієї позиції. Скорумпований уряд Фокіна економічно нищив Україну, а група 239 у Верховній Раді зробила спробу політичного перевороту щоб примусити Україну підписати Російський варіант договору С.Н.Д. (договір нового Союзу). Критична політика Руху допомогла звалити уряд Фокіна, а підтримка Руху прем'єрміністра Кучми і пре-

зидента Кравчука спричинилась до неспіху перевороту. Комуністів в Україні голосували за незалежність, щоб себе втримати від після-пучтевого гніву Єлцина. Нині, вони хочуть Союзу з Росією, щоб врятувати себе перед програмами антикорупції і економічної реформи уряду Кучми.

Після цих невдач, комуністичні сили наново організуються і так від січня, комуністична партія, хоча нелегальна, вписала біля 230,000 членів.

Нині в Україні існують головню дві чисельні і впливові політичні структури: комуністична партія і Народний Рух України, котрий має 55,000 дійсних і 1 мільйон асоційованих членів. Це до порівнянн до 16 політичних партій, котрі пересічно мають від 2 до 3 тисяч членів, а всього разом 45,000 членства. Можна сказати, що сьогодні українці мають перед собою три політичні вибори: комуністичну партію, Народний Рух України або одну із дрібних чи нових партій. Для діаспори котра стоїть на принципах Української незалежності і демократії вибір повиним бути очевидним.

В імені управи і працівників-добровольців нашого осередку дякуємо членству за моральну і матеріальну підтримку проектів Торонтського відділу Канадського Товариства Прихильників Руху.

З пошаною

Борис Вжесневський
Голова

Юрій Даревич
Секретар

Зустріч із Членством

В приміщенні КУМФ 25-го листопада минулого року, понад вісімдесят членів нашого Осередку зустрілись із управою та учасниками наших двох проєктів на Україні. Цей інформаційний вечір дав нагоду зацікавленим членам почути і розпитати про поступ двох головних проєктів нашого Осередку. Пані **Оля Калимон** голова Корпусу Миру і **Микола Колодка** із проєкту Відродження виступили короткими звітами осягнень в Україні. Опісля, пані **Стефанія Гурко** і **Марія Сахрин** та пан **Іван**

Кузик подали свої вражіння про свою працю на Україні в рамках цих проєктів. Відтак пан **Степан Горлач** розповів про свій похід, Хрещення України. Вечір завершився висвітленням відео про українське середовище в Луганську.

Members had the opportunity to obtain the latest information about our two principal projects at an Information Night held on November 23, 1992. The projects were described by their respective coordinators, after which three participants described their work and experiences in Ukraine.

Присутні на Інформаційному Вечорі Осередку минулого листопада.

ВАЖНЕ ПОВІДОМЛЕННЯ ЧЛЕНАМ ТОРОНТСЬКОГО ОСЕРЕДКУ!

Річні збори Торонтського відділу КТПР відбудуться 31 березня 1993 р. в Інституті св. Володимира, 620 Spadina Ave. о 7-мій год. веч. Члени матимуть можливість почути точні звіти про фінанси і діяльність Осередку за останій рік. Відтак відбудуться перевибори Управи. Пропозиції на нових членів управи можна подати до номінаційної комісії через бюро Осередку. Члени можуть заплатити свої членські внески при дверях, і цим забезпечуть право на голос.

NOTICE OF ANNUAL MEMBER'S MEETING

On Wednesday, March 31, 1992, at 7:00 pm at St. Vladimir's Institute on 620 Spadina Ave., the Toronto Branch of the Canadian Friends of Rukh will hold its annual meeting. The purpose of the meeting is to receive reports from the officers of the branch and to elect a new Executive. All members who have paid their dues are entitled to vote. (Dues may be paid at the door.)

ВІСНИК

Канадського Товариства Прихильників Руху-Осередок Торонто. ВІСНИК видається квартално і поміщає найновіші інформації та повідомлення про діяльність КТПР-Осередок Торонто та Народного Руху України.

Цей ВІСНИК зредагували:
Євген Дувалко, Микола Колодка, Проф. Юрій Даревич, Леся Шимко

ЧЛЕНСЬКИЙ ВНЕСОК / ДАТОК MEMBERSHIP / DONATION

Enclosed is my payment for ___ membership(s) at \$25 each \$_____

Enclosed is my **donation** in the amount of \$_____

Do you need an income tax receipt? Yes___ No___

Name(s)_____ Tel:_____

Address_____

City_____ Prov._____ Postal Code_____

Please make cheques payable to:

Canadian Friends of Rukh — Toronto
620 Spadina Ave., Toronto, Ontario M5S 2H4

Читальня Уже Відкрита

Читачі ВІСНИКА вже мали нагоду слідкувати за розвитком проекту "Відродження" - тобто читальня в Луганському. Читальню офіційно відкрив Амбасадор Канади, Франсуа Матіс в присутності членів торонтської управи, як теж і Заступника Міністра Культури, Юрія Сердюка. Звідомлення про відкриття були описані в одинокій українській газеті в Луганському, котра вперше виходить із допомогою читальні. Нижче подаєм передрук статті про відкриття.

**ЛУГАНСЬКІ ВІСТІ,
но. 1. 1993, 22 січня**

22 січня в Луганську відбудеться урочисте відкриття українсько-канадського культурно-просвітнього центру Відродження.

Ініціатори, автори проекту і спонсори - Торонтське відділення Канадського Товариства Прихильників Руху.

В центрі мають розташуватись читальня, бібліотека з фондом близько 10 тисяч книг, відеотека, світлиця, де можна буде поспілкуватися, почути українське слово і пісню. Книги - на історичну, релігійну тематику, художні - зібрали й передали канадські українці.

Великих зусиль до створення Центру доклали голова Торонтського осередку КТПР Борис Вжесневський та його заступник Ярослав Семчишин, автор проекту Відродження Микола Колодка. Плідно працювали в Луганську над втіленням проекту члени КТПР Зіновій Війтенко, Іван Кузик, Ярослав Шелемба. Велику допомогу надав заступник голови Луганської обласної адміністрації з гуманітарних питань Юрій Єсенко.

Пан Касянов, голова обласної Ради Луганську і Канадський амбасадор Франсуа Матіс офіційно відкривають читальню.

Вид на читальню сьогодні. На столах українські газети і журнали із заходу.

Добре попрацювали для створення українського центру активісти Луганського Руху.

Приміщення осередку українського відродження розташується в комунально-побутовому комбінаті педагогічного інституту, де орен-

довано 250 квадратних метрів площі. Керуватимуть Центром постійні представники Канадського Товариства прихильників Руху та - з української сторони - голова Центру Володимир Єфанів.

Коротенько про Корпус Миру в Києві

В минулому ВІСНИКУ ми писали про працю розпочату нашими добровольцями Корпусу Миру в Києві. Тепер подаємо найновіші інформації про те, хто чим займається:

1/ **Дануся Бурдик** працює над перекладом законів про Охорону Здоров'я і Ліки при Міністерстві Охорони Здоров'я Фармакомітеті. Рівнож вона взялася за підготовлення касетів і підручників англійської мови для Київських лікарів.

2/ **Женя Лапко** далі працює при Дорадчі Раді Президента. Вона тепер закінчує викладати три тижневий курс англійської мови при Університеті ім. Шевченка. Відтак вона можливо поїде до читальні в Луганському вчити англійську мову.

3/ В Науково-Дослідчим Інституті Соціально Економічних Проблем м. Києва працює **Юрій Дякунчак**. Він організує 2 тижневий семінар про розцінювання землі, будинків, районів і також займається розробкою робітничо-власницької структури для однієї державної фірми котра має незадовго приватизуватися.

4/ **Мотря Пошиваник** тепер працює в Міністерстві Охорони Навколишнього Природного Середовища України. Вона підготовляє конференцію на тему Тривалий Розвиток в Бувших Радянських Державах для Фундації Рокефелера. Мотря буде учасником КМ до кінця лютого ц.р.

5/ **Тереса Лужна** помагає в Центрі Перспективних Економічних Досліджень. Тут вона працює над звітом про урегулювання грошового обігу, та погляди міжнародного грошового фонду для свого Центру і Міністерства Зовнішніх Економічних Зв'язків.

Т. Лужна має додаткове завдання підшукати підтримку і спонсорів для цього центру у Фундаціях Сороса та Відродження. Можливо в цій центрі можна буде затруднити ще одного працівника Корпусу Миру.

6/ **Богдан Дума** далі працює в Міністерстві Зовнішніх Економічних Зв'язків. Тут він деякий час заступав працівників Міністерства та мав нагоду зустрічати французьких підприємців зацікавлених в інвестиціях в Україні. В цей час він збирає закордонні документи та інформації для вжитку Міністерства.

Цей перегляд праці наших добровольців передала **Оксана Лейбок**, координатор КМ в Києві. Нещодавно ми отримали від неї прохання на працівника від Київського ліцею економіки і бізнесу на шість місячне стажування викладати англійську мову учням ліцею. Вона теж поширює в Києві рекламу про Корпус Миру. Наш проект має особливо добру репутацію серед інших чужих проектів в Україні як теж серед канадських урядових чинників. Осередок втримує зв'язок з нашою читальнюю в Луганську через бюро КМ в Києві.

Korpus Myru (Peace Corps) presently has six volunteers placed in various Ukrainian ministries and institutions. The workers are engaged in teaching English, collecting information for their ministries and institutions, planning seminars and managing various smaller projects. KM has one full time coordinator in Kyiv whose function is to communicate with our Toronto office and search out new postings for other volunteers.

Інша Праця Торонтського Осередку

В додатку до наглядом над проектами Корпусу Миру і Відродження, Торонтська ексекютива займалась декількома меншими проектами. В грудні три члени управи їздили до Києва як гості на 4-тий Зїзд Народного Руху України. Вони привезли назад програму державобудівництва котра була прийнята на цьому зїзді.

За рішенням управи, в грудні було передано \$6,000 на дальшу діяльність НРУ. Ці гроші призначенні на закуплення порошку і паперу для копійок, компюторів і факсів котрі раніше були подаровані Прихильниками Руху.

Наш осередок вже довший час був побратимом із київською областю. Із цієї причини **проф. Ю. Даревич** літом зустрівся із управою київської краєвої організації Руху та познайомився їхньою діяльністю. У висліді цих зустрічей, управа Торонтського осередку передала обласному проводі \$4,000 на закуп техніки і затруднення працівника котрий би займався організацією і зв'язком обласної організації.

Aside from the two main projects of the Toronto Branch, members of our executive have also attended the 4th Rukh Congress which was held in Kyiv in December. At that time our branch donated \$6,000 to Rukh in Ukraine to purchase office supplies, as well as \$4,000 to the Kyiv Oblast Rukh Organization, our twin organization, for the purchase of office equipment and hiring additional staff.

ВЕЧЕРЯ ЗУСТРІЧ ІЗ В. ЧОРНОВОЛОМ

Депутат В'ячеслав Чорновіл, Голова Народного Руху України, буде гостем на Вечері Зустрічі з Торонтським Осередком 7-го березня, 1993 р.

В березні до Канади приїжджає голова Народного Руху України і Депутат Верховної Ради В'ячеслав Чорновіл. Наш осередок організує вечерю-зустріч із Паном Чорноволом, 7-го березня ц.р. в 5-тій год. пополудні в Українському Культурному Центрі при 85 Christie St. Квитки можна придбати в нашій бюрі, від членів ексекютиви як теж в книгарні Арка Захід і Арка-Queen. Це буде його самотнім публічним виступом перед Торонтською графдою.

Нижче подаємо текст заяви В'ячеслава Чорновола до членів Нашого Осередку.

Завдяки зусиллям демократичних сил і принциповій позиції Народної Ради 18-21 січня цього року вдалося зірвати спробу антидержавної змови прокомуністичних та проімперських сил. Загроза нового, краще організованого заклоту однак не минула, бо продовжує існувати база для політичних авантур - важка економічна ситуація в Україні. Тому варто проаналізувати наміри, дії і аргументи ініціаторів скликання позачергової сесії Верховної Ради.

Основною ж причиною випадів проти уряду бука зовсім не турбота про дійсно зубожіле населення України (номенклятурна більшість Верховної Ради сама ж і спричинила це зубожілля підтримкою корумпованого уряду Фокіна), а захист власних шкурних інтересів, боляче зачеплене деякими урядовими декретами та залочатковано новим урядом боротьбою з мафією та корупцією.

Хоча Рух схвалює не всі заходи уряду, вважаючи деякі з них недоопрацьованими, однак, очевидно, що уряд Кучми на відміну від усіх попередніх урядів, не тільки вдається до рятівних адміністративних заходів, але й робить конкретні кроки до реформ в економіці (декрет про корпоратизацію державних підприємств для їхньої подальшої приватизації, декрет про приватизацію приватних ділянок). Народний Рух України і надалі підтримувати кроки уряду, президента та державної адміністрації, які скеровані на

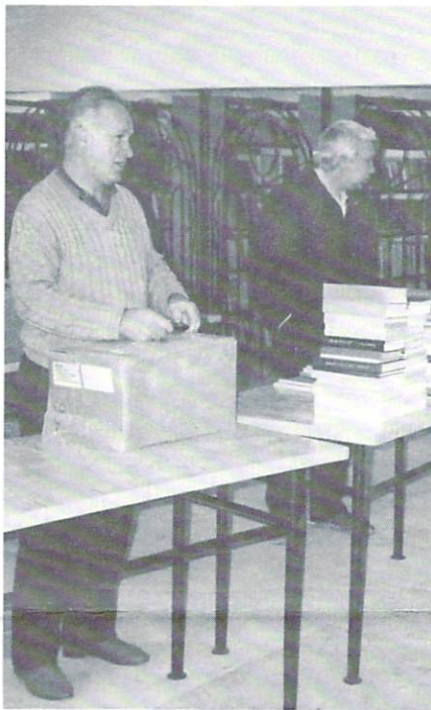
політичні та економічні реформи, на боротьбу з мафією та злочинністю, які служать справі збереження Української держави. Однак ми й надалі залишаємо за собою свободу критики непродуманих заходів уряду і президента, чи невдалих кадрових призначень.

Оскільки замах на молоду Українську державу вийшов із стін Верховної Ради, ще раз нагадуємо, що після президентських виборів і усунення уряду Фокіна Верховна Рада УРСР змінила назву, але не суть. Тому закликаємо ті політичні сили, які ухилилися від проведення референдумної 1992 року, підтримати заплановану Рухом на весни 1993 року широкомаштабну акцію за державу і демократію, яка включатиме і повторну кампанію збирання підписів за достроковий розпуск Верховної Ради.

Ще весною 1991 року, починаючи кампанію проти тодішнього уряду національної зради, Народний Рух України першим серед політичних сил висунув гасло "Україна в небезпеці". Сьогодні воно актуальне як ніколи.

В'ячеслав Чорновіл

The Canadian Friends of Rukh - Toronto Branch are hosting a dinner for the head of Ukraine's Rukh, Viacheslav Chornovil, on March 7, 1993, at 5pm at the Ukrainian Cultural Centre, 83-85 Christie St. Tickets can be purchased at our office as well as Arka West and Arka Queen. This event will be Mr. Chornovil's only opportunity to meet with the Toronto Friends of Rukh. In his appeal to our supporters Mr. Chornovil describes the latest issues facing the Rukh organization in Ukraine today.

Ярослав Шелемба з проекту Відродження розпаковує книжки зібрані в Торонті перед відкриттям читальні.

В цей час в Луганську знаходиться співробітник нашого осередку, Ярослав Шелемба. Проект Відродження продовжує збірку книжок в Торонті. Книжки можна зголосити до канцелярії осередку. Відродження шукає добровольців, котрі мають бібліотекарський досвід, щоб поїхати на три місячне стажування до Луганського.

Project Rebirth opened its reading room in Luhansk on January 22, 1993. The Canadian Ambassador to Ukraine, François Mathys, performed the official opening. Part of the space rented for the reading room is used by a newly established Ukrainian language newspaper which ran a story of the opening in its first issue. The project is searching for a volunteer with some library experience to staff the reading room for three months. A new book-drive for the reading room is underway and more information can be obtained from our office.

Canadian Embassy

Even though my presence in Luhansk was of very short duration, I felt it important for the Government of Canada to be represented by its Ambassador for the official opening of the Canadian-Ukrainian Library and Cultural Centre. It was also my first visit to the Eastern part of Ukraine. I was extremely well received, as I am everywhere in Ukraine. I am planning to return to Luhansk before not too long.

The fact that this Centre is established in Luhansk is also significant. It is located in a region of Ukraine which does not receive the same kind of attention, from Canada, at any rate, as other regions do. This Centre will represent for the people of Luhansk a window on Canada and on the world. It will also stand as an eloquent testimony of the active and vibrant cultural links existing between Canada and Ukraine.

I was glad to have been involved with the opening of the Cultural and Library Centre in Luhansk on January 22, 1993. I congratulate all those who promoted this project, in particular Mr. Borys Wrzesnewskij.

I wish all success to the Centre.

Yours sincerely,

François Mathys
Ambassador

Міністр Культури України

Міністерство культури, громадськість України висловлюють глибоку вдячність Торонтському відділенню Канадського Товариства Прихильників Руху, авторам проекту за велику подвижницьку роботу у створенні українсько-канадсько культурно-просвітницького центру "Відродження", урочисто відкриваючи 22 січня 1993 р. в Луганську.

Бібліотека центру, до якої увійшло понад 10 тисяч книжок, зібраних в Торонто, буде сприяти нашій спільній праці по відродженню духовності українського народу, має стати осередком спілкування інтелігенції та творчої молоді Луганщини.

Просимо винести подяку Голові Торонського осередку КТПР Борису Вжесневському, його заступнику Ярославу Семчишину, автору проекту "Відродження" Миколі Колодці, членам КТПР Зіновію Війтенку, Івану Кузику, Ярославу Шелембі, які багато і самовіддано попрацювали над втіленням проекту та всім, хто сприяв збиранню коштів на будівництво та книжок до бібліотеки.

З свого боку Міністерство всіляко сприятиме в подальшій роботі центру, допомагатиме в розбудові бібліотеки.

З повагою

Іван Дзюба